

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

El Govern deu tenir present, en actuar de cara a fora, que no tot són reaccionaris a l'estranger, i que és perillós quedar malament a casa i amb nosaltres mateixos.

GRABAT I ADMINISTRACIÓ

de Barcelona, 12 - Telèfon n.º 250

ANY III

Mataró dijous 3 març 1938

NUM. 502

NÚMERO SOLT: 15 CTS

SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PESSETES MES

ANALOGIES

Convulsions geològiques i socials

VI

Dades complimentàries

Diverses són les teories que en l'ordre geològic són sostingudes: Odon de Buen sosté que les edats geològiques no poden ésser considerades com a períodes convulsius ni es pot emprar la paraula «cataclisme», ja que al llarg d'aquests dilatats períodes s'han conservat éssers que, en el terreny de la fauna i de la flora per exemple, s'han succeït sense interrupció.

Per altra banda Faye ens diu d'una manera magistral, en la forma que, segons la seva teoria, es varen alçar els continents, producte de la baixa temperatura del fons del mar envers les capes superiors de la crosta terrestre, en el qual període es produí la contracció que determinà l'esverlament dels llocs de fractura, per on es formaren les serralades.

El que és generalment acceptat, és que el relleu de la terra és produït per contracció, pel seu refredament paulatí. Les arrugues, que són les muntanyes, són produïdes pel refredament interior. Així resulta que les muntanyes són producte de la temperatura descendent, amb la consegüent contracció de fora a dins.

La conseqüència lògica és que la terra té vida i que els seus períodes geològics (hom no sap fixament si aquests han acabat) han tingut can-

vis que, si bé des del punt de vista humà no tenen el caràcter de cataclisme per la seva lentitud en la seva gestació, des del punt de mira de les edats de la terra, tenen els seus períodes convulsius que sols poden ésser copsats al llarg del temps.

Així és també en l'ordre de les evolucionacions i canvis en les diverses concepcions humanes i en la civilització.

No és aquesta o aquella altra concepció, la que s'imposarà definitivament. La única cosa que es succeeix, és el curs del temps, adaptant les possibilitats que en tots els ordres ha fet possible cada període o edat del nostre planeta.

El temps doncs, amb el seu curs implacable obligarà els homes, avui, com ho ha fet sempre, a emmotllar-se a les necessitats que ell imposa.

Les dificultats que en els temps que vivim sofrim, no són més que les incidències d'adaptació a les possibilitats de l'hora que en tots els ordres estem passant.

Passarà al moment culminant i vindrà l'acoblament dels diferents punts de mira i concepcions que, per nosaltres humans, semblarà obra de la nostra sola voluntat i que no serà altra cosa que l'adaptació forçosa, a la realitat que ens envolta.

E. C. RIERA

(De l'Oficina de Propaganda C. N. T.)

Comentaris de la premsa francesa sobre el moment internacional

La premsa francesa continua comentant la situació internacional, la política de Chamberlain i la posició d'Itàlia.

Lucien Romier, al diari «Le Figaro», exposa les pretensions d'Itàlia: la importància de les seves peticions i la importància del fracàs si aquestes peticions són rebutjades. Itàlia vol un Imperi amb llibertat de les seves comunicacions: L'ambició i el temor al bloqueig són la base de tota la política actual de Mussolini. Se sap que Itàlia no té matèries primeres ni recursos i durant la gran guerra, amb tot l'ajut dels seus aliats, es trobà diverses vegades sense allò necessari. Mussolini sap que el règim pot resistir però no pot resistir un encariment. Coneix la importància del canal de Suez.

«Si durant la guerra d'Etiòpia els anglesos haguessin tancat el canal—operació fàcil—l'expedició de Mussolini estava condemnada a un desastre. Itàlia tem que tanquin Suez i tracta de destruir l'estatut mediterrani. S'ha aliat amb Alemanya que també vol el bloqueig i ha pagat cara la seva reconciliació amb lugooslàvia per a tenir queviures i petroli rumà.

Ha plantejat per una part la qüestió del Mediterrani amb la seva intervenció a Espanya per a plantejar el pro-

blema de Gibraltar i, per altra part, concentrant tropes a Líbia per a plantejar el problema del canal de Suez. En fi, demana colònies per Alemanya per tal d'interessar Berlín en les comunicacions al Mediterrani. Mussolini i Hitler proclamen que no volen territoris espanyols però declaren que no deixaran establir-se a Espanya un Govern contrari als totalitaris, és a dir, un Govern que pugui tancar-los el pas del Mediterrani a l'Atlàntic. Per tant, Itàlia negocia d'acord amb Alemanya. «Acceptaran els anglesos?» Romier ho dubita.

En el moderat «L'Ordre», Bure, destaca també la posició de Mussolini, el qual, després d'haver llançat Itàlia a la conquesta del Mediterrani, està obligat a intentar ho tot per a obtenir un èxit. «Però—diu Bure—no es pot lluitar contra el bel·licisme imperial de Mussolini fent-li concessions.» A aquest propòsit el periodista destaca la reacció de les dretes franceses com Pertinax, com el monàrquic Le Bon, i tots els francesos que posen l'interès nacional sobre els interessos del partit. «El mussolinista Gaxott—diu Bure—en l'«Action Belge» reconeix les dificultats en què es troba Mussolini. Les concessions que Chamberlain i alguns francesos volen fer al dictador de Roma provocaran la guerra.»

Pertinax en «L'Echo de Paris» destaca el canvi de l'opinió nordamericana davant l'actitud de Mr. Chamberlain. Roosevelt fa esforços per a persuadir el seu país a interessar-se per Europa, però l'opinió nordamericana està desanimada davant l'actitud dels ministres anglesos i francesos. Fins el corresponsal del «Times» a Washington arriba a temer que les negociacions comercials anglo nordamericanes puguin sofrir pel canvi en la política britànica.

La premsa francesa destaca la gravetat de les paraules pronunciades pel mariscal Goering. Aquestes paraules són més greus en el moment que Chamberlain negocia amb Mussolini prepara les negociacions amb Alemanya en el moment que l'Entesa Balcànica, les resolucions de la qual són vivament criticades per la premsa francesa, pren una actitud inquietant. Fins els filofeixistes com d'Ormesson, al «Figaro» diu que l'eix maniobra de manera tèrbola, i l'atenció es concentra en les negociacions de Londres que animen a tots els adversaris de la pau. Anglaterra, diu Pertinax en l'«Echo de Paris», comença novament la política de Sir John Simon que l'any 1935, quan Alema-

foren donades pel doctor Negrín.

La tècnica militar s'insinuarà en un segon article. La primera tracta de la situació política a l'Espanya facciosa i a l'Espanya lleial.

«A qui representa Franco? Representa una part del Cos d'oficials professionals—afirma el general Armengaud—que ha fet sempre política fins els últims anys amb la pretensió de dominar el país. Representa els grans propietaris que durant la gran guerra foren filo-alemanys i organitzaren les bases dels submarins a favor dels imperis centrals.»

Recorda l'escriptor l'organització de les Juntes Militars sota Alfons XIII, sota la dictadura, i l'obra de la República que volia acabar amb aquells. «Darrera de Franco hi ha l'església i la vella aristocràcia que volen conservar els vells privilegis que la República no els ha reconegut i que en el triomf dels nacionalistes veuen el retorn d'aquests privilegis.»

L'estudi afegeix que a l'altra costat hi ha una República liberal i democràtica. Els escriptors recorden l'origen legal de la República, la seva Constitució, la supressió dels privi-

(Segueix a la plana 4)

C. N. T.

A. I. T.

Agrupament d'Espectacles Públics

AVIS

Aquesta col·lectivitat assabenta el públic en general que l'import dels vals emesos per ella queda degudament dipositat al «BANC URQUIJO CATALÀ», el que ens plau de fer constar en compliment del Decret del Govern de la República.

EL CONSELL D'EMPRESA

Ciutat, 1 de març del 1938.

«La llegenda de Franco»

El general Armengaud confirma, una vegada més, que la guerra d'Espanya és d'independència

«L'Ordre» publica un estudi del general francès Armengaud i del coronel Sweeny sobre «La llegenda de Franco».

«Fora d'Espanya, diu l'estudi, es creu que Franco pot triomfar. Els seus aliats li donen material, té una important quantitat de municions, té regions industrials i la superioritat al

mar, de manera que Franco no pot perdre». Però aquest formós quadre—afegeix l'article—resisteix l'examen.

El general Armengaud adverteix que les informacions respecte al camp facciós les té de font molt segura i les referents a l'Espanya lleial les ha recollit ell mateix durant tres setmanes que ha viscut a l'Espanya republicana, examinant «amb tota llibertat» els elements principals de la defensa nacional, gràcies a les facilitats que li

EL SENYOR

Jaume Rabat i Camps

Vidu de Mercè Simón i Bruguera

. HA MORT A L'EDAT DE 72 ANYS

E. P. D.

Els seus afligits: fills, Josep, Jaume, Mercè i Joan; fills polítics, Júlia Latorre, Joana Campeny i Isidre Font; néts i nétes; germana, Carme; cunyat, nebots, cosins, altra família i la senyoreta Mercè Mallol (presents i absents), en fer saber als amics i coneguts el traspàs del finat, els pregunen l'assistència a la casa mortuòria, Mutualitat (Lepant), 13, Clínica «L'Aliança Mataronina», demà divendres, a les DOTZE del migdia, per acompanyar el cadàver al cementiri, pel qual favor els quedaran molt agraïts.

Mataró, 3 de març del 1938.

nya denuncià les clàusules militars de Versalles, es traslladà a Berlín amb tot i que pocs dies abans havia establert un programa d'acord amb França. Hi cap esperar, amb tot, diu Pertinax, que no es produïxin els mateixos resultats i que la il·lusió de Chamberlain s'esvaeixi.

Segons la senyora Tabouls, al periòdic «L'Oeuvre», Chamberlain prepara posicions de replegament a causa de la reacció de l'opinió anglesa. Chamberlain, que vol conservar el poder sense fer noves eleccions, ha preparat un programa de concessions reduïdes a Itàlia, de manera que si Itàlia no les accepta Chamberlain es presentarà a l'opinió com el defensor dels interessos anglesos. Chamberlain—segueix dient Mme. Tabouls—acabarà per continuar la política de Eden. A propòsit de les conclusions de l'Entesa Balcànica, una versió diferent presenta una nota publicada per l'Agència Radio. Diu aquesta agència que l'Agència telegràfica de Anatòlia anuncia que Grècia i Turquia preparen actualment un acord militar. Segons l'esmentat acord, Grècia i Turquia s'asseguren la neutralitat en cas d'atac contra una o altra nació. Grècia i Turquia es comprometen a oposar-se també per la força al pas pel seu territori de tropes i municions destinades als agressors. S'afirma en la nota, que l'enunci d'aquest projecte d'acord, ha estat acollit amb satisfacció als cercles diplomàtics francesos, perquè consolida l'equilibri al Mediterrani oriental.

BOTELLES

buides, netes, es paguen les de
XAROP - COGNAC - ANIS - ESTOMACAL
0'50 0'75 1'00 (litre)
a Rafael Casanova, 11 (Magatzem)

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per fer un present de bon gust.

Informació local

DIETARI

La mobilització militar ha obligat el Govern de la República a utilitzar el servei de tots els oficials i caps de l'Exèrcit, que són coneguts amb la denominació de «complement».

Ens fem càrrec de les necessitats del Ministeri de Defensa Nacional que no admeten gaires compliments... Però, tanmateix, es dona el cas paradoxal que mentre els militars amb càrrec han hagut d'acreditar la seva condició d'antifeixista, en la mobilització d'aquests de «complement», no hi ha excepcions.

I tanmateix creiem un deute nostre fet constar que a la nostra ciutat hi ha casos que hom no pot explicar-se.

**

Les traïcions de caps de l'Exèrcit han produït danys irreparables. Militars, en els quals el Poble havia fiat la seva defensa i la defensa del tresor de les nostres llibertats, han traït d'una manera covarda i vil el mandat. Forçosament cal exigir a tot aquell que ha de tenir una responsabilitat en el nostre gloriós Exèrcit Popular Regular, un autèntic fervor a la causa de la República.

**

Recollim aquesta inquietud ciutadana que avui omple els nostres aires, per demanar que alguns d'aquests mobilitzats responguin amb fets concrets a la seva condició de fidelitat a la causa que van a defensar.

Encara hi ha lloos on podrien treballar amb força profit.

No pas comandant forces d'atac o de defensa.

Però amb pales i pics podrien, per exemple, demostrar capacitat de treball...—X.

—
CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

—
EL PLE MUNICIPAL DE DEMA.
—La corporació Municipal es reunirà demà a dos quarts de deu de la vesprada.
L'ordre del dia és el següent.—Acta; Comunicats, Presa de possessió de eous Consellers, Reorganització de la Comissió de Govern, Nomenament de Consellers Regidors, Nomenament de Comissions, Destitució de l'Interventor, Proposicions, precs i preguntes.

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENOS
postre mataroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASTISERIA BATET.

—
NECROLOGICA.—Després d'una prelosa malaltia, a l'edat de 72 anys, ha mort a la nostra ciutat el conegut comerciant Jaume Rabat i Camps, pare del nostre bon amic Josep Rabat i Simón, ex alcalde de la República i actual Conseller de Cultura de l'Ajuntament, en representació d'Acció Catalana Republicana.

La seva mort ha estat molt sentida a la nostra ciutat on contava amb generals simpaties tant pel seu tracte afable com per les condicions liberals

que adornaven la seva persona.

Rebi la seva família i especialment el seu fill Josep el nostre més sentit condol.

L'enterrament tindrà lloc demà divendres a les 12 del matí.

—
PERDUA.—Dimarts passat des del carrer de Francesc Macià a la Conselleria de Proveïments passant pel carrer Nestor Makno (Bisbe Mas), es varen perdre dues claus de serreta lligades amb una beta negra. La persona que les hagi trobat es pregada de lliurar les a l'Administració de LLIBERTAT.

—
MORALES PAREJA — XERRES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA Morales Pareja
CONYAC JULIO CÉSAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

—
A LA CASA DEL POBLE.—Davant nombrosa concurrència el passat dissabte a la nit tingué lloc una atractiva vetllada a profit dels infants que es troben amb necessitat i que tenen llurs pares al front.

En el saló de càrrec de l'Orquestra del Sindicat Espectacles Públics U.G.T. s'hi celebrà un concert essent esplèndidament executades, sota la direcció del professor Fossas, «Carrito de la Cruz», pas-doble, «Aragón», vals-jota, i «La Internacional», que aclamà i corejà la concurrència dempeus i amb el puny clos.

A continuació, en el saló d'actes de la pròpia entitat, tingué lloc un recital de poesies a càrrec dels associats Figuereda, Casillo, Tarensí i Baixés, essent tots ells molt aplaudits. La gentil Anna Marín, amb veu agradable i força gust, cantà fragments de sarsueles que li valgueren unànimes aplaudiments, el mateix que el pioner Astort en les composicions que cantà.

A càrrec dels aficionats de la Casa companya Cirac i socis Baixés i Figuereda, fou posat en escena «El fill del Capità», que celebrà força l'auditori per la bona tasca dels intèrprets.

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ

B. Durruti (St. Agustí), 55 Provença, 135, 1.ª, 2.ª entre Aribau i Universitat
Dimecres, de 11 a 1. Dissabtes, de 5 a 7

BARCELONA

De 4 a 7 tarda

TELEFON 72554

Amenitzà la festa l'Orquestra del Sindicat d'Espectacles Públics U.G.T. la qual interpretà escollits ballables i cloqué la vetllada amb «La Internacional», cantada per la concurrència i entre unànimes aplaudiments.

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria - Regidoria
de Proveïments

AVIS

Demà, divendres, dia 4 dels corrents, als establiments d'aquesta ciutat es posarà a la venda oli a raó de un quart de litre per familiar i al preu de 5 pessetes el litre.

Mataró, 3 de març del 1938.—El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

ALTRE

Iguai que el mes passat, tots els vaquers i lleters d'aquesta ciutat, durant demà i demà passat, dies 4 i 5, respectivament, han de recollir les targes blaves per al règim especial d'infants i passar amb elles per aquesta Conselleria Regidoria per tal de canviar-les amb les noves per a repartir-les als interessats.

Les noves targes blaves seran vàlides per a dos mesos o sigui que podran utilitzar-se durant els mesos de març i abril.

D'acord amb l'anunci del dia 23 publicat a LLIBERTAT, solament es lliuraran les noves targes als ciutadans que hagin presentat el certificat de naixement. Els que no ho hagin fet no se'ls lliurarà la tarja sense presentar abans a aquesta Conselleria-Regidoria el referit certificat.

Mataró, 3 de març del 1938.—El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

MANÇANILLA «LA MAJA»
XERES FINÍSSIM «PETRONIO MORALES PAREJA» - XERES
Dipositori: MARTI PITÉS — MATARÓ

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Hospital Municipal

Servei públic de Banys

HORARI PER LA
TEMPORADA D'HIVERN

Dilluns a divendres: de 7 a 9 matí
Dissabte: de 7 matí a 7 tarda
Diumenge: de 8 a 1 matí

Generalitat de Catalunya
DEPARTAMENT de FINANCES

Servei Tècnic del Crèdit
i de l'Estalvi

Nou règim en els comptes corrents bancaris

Havent observat un desenvolupament normal en les concessions que la moralitat decretada pel Govern de la Generalitat atorga als dipositaris de fons als establiments bancaris i vista a l'ensens la normalització de la nostra vida econòmica que, a mida que el temps avança és més palesa, sense desculdar, però, les sancions vigents per a la infracció de les normes sobre l'atresorament, el Consell Superior del Crèdit i de la Banca en la sessió celebrada el dia vuit de desembre d'enguany, va proposar a l'Honorable Conseller de Finances de la Generalitat de Catalunya, i aquest acordà que, a partir del dia 20 del corrent mes, els establiments bancaris observin, en matèria de disposició de fons dipositats en compte corrent, aquestes normes.

Les empreses industrials i comercials podran disposar lliurement dels fons que tinguin dipositats als establiments bancaris, únicament amb la declaració al dors del document que lliurin, de la destinació que es doni al seu import.

Aquesta declaració deurà ajustar-se al següent text i anar escrita i signada al dors dels talons de compte corrent de totes classes:

«Declarem sota la nostra responsabilitat que l'import d'aquest taló va destinat al pagament de..... (jornals, lloguers, fluid elèctric, etc.) que són atencions normals i pròpies del negoci.

Data i signatura.»

Tot el que caldrà que sigui tingut en compte a partir de la data indicada.

Barcelona, 14 desembre del 1937.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

BIGAS

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial
Banc Lliquijo Català - Majó Germans - Caixa d'Estalvis de Mataró

Informació del dia

Barcelona

4 tarda

Els Tribunals

El Tribunal d'Espionatge i Alta Traïció de Catalunya ha vist i fallat la causa contra Fermí Botella Cotó i Antònia Castillo. El Botella va ésser destinat a un batalló disciplinari i va fugar-se utilitzant insignies d'oficial, amb les quals va portar a cap tasca subversiva. S'ha demostrat que volia, per venjances personals, acusar a Antònia Castillo. Aquesta ha estat absolta i el Botella ha estat condemnat a la darrera pena.

Antoni San José Cero, atracador, ha estat condemnat a 30 anys d'interament a un camp de treballs.—Fabra.

Especulador detingut

La policia de la Comissaria de Tarrassa ha detingut a Josep Codina Querol, el qual, es dedicava a transportar queviures amb un cotxe de turisme, sense la guia corresponent, i els venia a preus abusius.

La mercaderia fou entregada a un centre benèfic i ell fou posat a disposició del Comissari General.—Fabra.

El Parlament

S'ha reunit en el Parlament el Tribunal de Comptes sota la presidència del senyor Martínez Barrios, per despatxar assumptes de tràmit.

També s'ha reunit la comissió de Suplicatoris presidida per el senyor Baeza Medina, per tal de tractar del diputat Cordero Bel.—Fabra.

La majoria d'edat

En el Consell de la Generalitat celebrat ahir va acordar se un decret en virtut del qual, la majoria d'edat a Catalunya s'obindrà a 21 anys.—Fabra.

COMPRO

Màquines d'escriure portàtils i d'oficina, màquines de sumar, de calcular i aparells multicopistes.
Raó: Argüelles, 34 Mataró.

Estranger

4 tarda

Mortaldat xinesa

XANG-HAI.—Entre els xinesos refugiats a la Concessió francesa de Xang Hai hi ha una veritable mortaldat. En el que va d'any s'han registrat 9637 defuncions. Això ha obligat les autoritats de la Concessió Internacional a prendre mesures sanitàries rigorosíssimes.—Fabra.

El que val un gest

LONDRES.—L'associació internacional d'Amics d'Abissínia ha adreçat una felicitació a Mr. Eden per la seva actitud enèrgica i decidida en defensa de la Pau i dels drets dels pobles a regir-se per ells mateixos.—Fabra.

Una demostració

LONDRES.—Han sortit cap a Gibraltar trenta vaixells de guerra de la Marina Britànica, entre els quals hi ha el porta avions «Courageous». Van a fer maniobres a la Mediterrània.—Fabra.

Amb tot, no serà tant!

TOQUIO.—Segons les fonts d'informació oficial japonesa els xinesos han perdut 329 avions en plena actuació i 424 a conseqüència de la destrucció d'aeròdroms per l'aviació nipona. Sempre segons aquestes informacions els japonesos només n'han perdut 78.—Fabra.

El pastor Niemöller

BERLIN.—Contra el que s'havia dit el pastor protestant Niemöller no fou posat en llibertat ahir, perquè segons es declara de font oficial «la nerviositat que havia produït al carrer la benignitat de la sentència feia témer que fos agredit».

Aquesta tarda a primera hora, ha estat alliberat. Ha sortit en direcció desconeguda.—Fabra.

Inundacions a Los Angeles

LOS ANGELES.—S'ha produït una inundació al nord de Los Angeles.

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria-Regidoria de Cultura

Subscripció

Pro-Setmana de l'Infant

Suma anterior.	9.582'50 ptes.
Manuel Murlans	25'—
Sindicat del Transport	25'—
Acadèmia Cots	25'—
Antoni Campamar	25'—
Billar Club	25'—
Obrers de Fills A. Fabregas	71'50
Compañero Ramón	5'—
Enric Sallés	10'—
Josep M.ª Monfort	10'—
Juventuts Unió de Cooperatives	15'—
Rosalía Plera	10'—
Iluro Sport Club	15'—
Joaquim Pons i Família	25'—
S. F.	25'—

Suma i segueix. 9.894'00 ptes.

les que s'extén en una Comarca de més de deu mil metres quadrats. S'han hagut d'evacuar 10 mil cases; les comunicacions ferroviàries estan interrompudes en molts llocs per haver-se esfondrat molts ponts. Califòrnia està aïllada.

Fins ara el nombre de morts coneguts és de 26.—Fabra.

El procés dels troskistes

MOSCÚ.—Segueix el procés començat ahir, segueix amb tota intensitat. Han declarat diversos inculpatos tots els quals donen detalls d'estar al servei de l'espionatge alemany.—Fabra.

L'enterrament D'Annunzio

GARDESSA RIVIERA.—S'ha efectuat la cerimònia d'enterrament de Gabriel d'Annunzio. Ha presidit el duc de Vèrgamo representant al rei, Mussolini i la muller del difunt la marquesa de Montenevoso.

Hi ha hagut desfílada, canonades d'honor, etc., etc.—Fabra.

La vaga hotelera de Niça

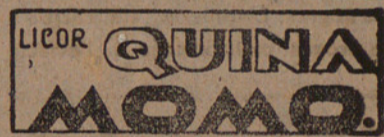
NIÇA.—Continua sense resoldre's la vaga hotelera parcial. Els obrers, ocupen encara els sis hotels. S'estan fent gestions perquè evacuin l'hotel on s'estatja el rei de Suècia.—Fabra.

Les bestieses de Goering

LONDRES.—El discurs de Goering ha fet caure de nou a un pessimisme respecte a les «bones intencions» de l'Alemanya nazi.

Com a conseqüència natural sembla que Anglaterra anirà a una reorganització de les forces d'aviació de guerra i s'organitzarà l'aviació civil en forma de poder-se utilitzar en cas de guerra.

Sembla que al front del departament de l'Aviació Civil no hi tornarà el senyor Francis, el qual es troba de vacances. Es diu que hi anirà en lloc seu un subsecretari d'Estat.—Fabra.

Ajuntament de Mataró
Servei d'Assistència Social

Supò dels Invàlids

Bon Cooperatiu

Es posa a coneixement del públic a general que es el sorteig efectuat avui a la Conselleria d'Assistència Social, corresponent al dia 2 de març del 1938, segons consta a l'acta a poder d'aquesta Conselleria, el premi de viat-i-cine pessetes ha correspost al

Número 572

Els números corresponents, premiats amb tres pessetes, són els següents:

072 - 172 - 272 - 372 - 472 - 672 - 772 - 872 - 972.

Mataró, 2 de març del 1938.
El Conseller d'Assistència Social,
Josep Serra.

"La llegenda de Franco"

(Ve de la plana 1)

legis que han provocat la rebel·lió. «El Govern — afegit — presidit pel doctor Negrín és un Govern liberal i socialista amb participació i ajut comunista. La situació és normal; solament han estat confiscats els béns dels facciosos.

El segon article que el general Armengaud i el coronel Sweeny publiquen a «L'Ordre» a propòsit de la situació militar a Espanya. Diu l'article que l'exèrcit de Franco està format per elements [molt diferents. Té un avantatge sobre el seu adversari, la d'un major nombre d'oficials amb millor instrucció. Dels 16.000 oficials de professió que tenia l'exèrcit espanyol, 12.000 s'uniren a Franco i solament 4.000 romangueren fidels al Govern espanyol. Entre els oficials facciosos es troben els que seguien estudis d'Estat Major. Solament 16 d'aquests oficials quedaren a l'exèrcit de la República. Les forces militars de Franco estan formades principalment per moros, regulars i legionaris. Aquestes tropes han resistit els atacs més durs, han realitzat les ofensives i han sofert nombroses baixes. Ara estan reforçades amb elements reclutats en tots els llocs, però de qualitat inferior. Després hi ha els requetés i els falangistes.

Franco esperava un triomf ràpid i fàcil. Davant la resistència inesperada dels republicans ha hagut de mobilitzar llesves. Les tropes formades amb els soldats no han donat cap resultat. Per a instruir-los, Franco ha emprat oficials i suboficials italians o de la Legió Estrangera del Marroc. L'experiència, amb tot, no ha donat bons resultats.

La part més sòlida de l'exèrcit facciós la forma l'element estranger. Els italians han enviat Cossos d'exèrcit i divisions comandades per oficials de l'exèrcit regular i de l'Estat Major italià que comptaven amb l'experiència de la guerra d'Abissínia. La infanteria està formada per les camises negres. L'artilleria, els carros i les tropes motoritzades i l'aviació

DICCIONARI ENCICLOPÈDIC CATALÀ

EDICIÓ REDUÏDA

Continuarà un Vocabulari Castellà-Català
Formarà un volum d'unes 2.000 pàgines de
:: text, il·lustrat amb un miler de gravats ::
Es publica per quaderns setmanals al preu
:: : de 1'50 pessetes : ::

PUNT DE VENDA I SUBSCRIPCIÓ:

BOTIGA d'IMPREMTA MINERVA

Barcelona, 13 - Telèfon 255

són unitats de l'exèrcit regular. Amb tot això no li ha impedit sofrir derrotes com la de Guadalajara.

Els alemanys s'han mostrat més cautes. No han enviat infanteria ni artilleria, encara que sí artilleria anti-aèria, oficials i instructors excel·lents. El servei d'espionatge ha estat organitzat pels alemanys. Aquest servei es completa amb l'alemany contra França i contra Anglaterra i la formació de bases de submarins.

L'article parla del material d'aviació enviat pels alemanys i diu que el 20 de gener va caure una bomba de avió sobre una guarderia de nens a Barcelona. Aquesta bomba era de fabricació especial alemanya.

L'exèrcit de Franco, aviació, artilleria, carros i espionatge, són totalment controlats pels italians i els alemanys. «Es tracta evidentment d'un exèrcit d'ocupació que no té el propòsit d'abandonar la seva presa tan fàcilment».

L'article s'ocupa també de l'exèrcit republicà. L'exèrcit republicà—afirma—és completament nacional. L'ele-

ment estranger de les Brigades Internacionals no ha arribat a sumar més que 12.000 homes. La infanteria republicana és superior a l'adversària.

L'exèrcit de terra és imponent pels seus efectius i pel nombre de les seves divisions. La moral és bona en les tropes i òptima en els oficials. Aquest exèrcit s'ha instruït treballant i combatent. Ara s'atreuix a atacar per a equilibrar les ofensives de conjunt de l'adversari, tal com ho ha fet l'agost i setembre, i també per a evitar les ofensives adversàries, com ho ha fet a Terol. Aquest exèrcit serà perillós si arriba a tenir una proporció superior d'artilleria.

El Govern ha decidit, d'acord amb l'exèrcit, lluitar fins al final, perquè la voluntat del poble és aquesta. Una solució de compromís no és possible. Seran les operacions i els exèrcits els qui decidiran.

Si els republicans continuen amb la seva voluntat de vèncer, Franco no aconseguirà el seu propòsit. Però la actitud de Franco és secundària i el que compta és l'actitud de Hitler i Mussolini. Aquests volen assegurar-se a Espanya posicions estratègiques contra França i Anglaterra per a fer una pressió a favor de les seves reivindicacions colonials i europees. Es precisa destacar que Mussolini no ha enviat solament de 50 a 60.000 homes, sinó que grans quantitats de material. Mussolini i Hitler han enviat als facciosos material d'aviació, d'artilleria i formacions completes, de manera que Franco no es pot servir d'elles sense els tècnics i les tropes estrangeres. L'interès de Mussolini i de Hitler — acaba l'article — consisteix en tenir a les seves mans una carta en la disputa de la Mediterrània.

Hostal Bonaventura Durruiti

Espèndid servei de coberts i a la carta
Gran saló per a Banquets i Festes
Habitacions amb aigua corrent
i quartos de bany
Garatge en el mateix Hotel
R. Durruiti, 1 Fermí Galan, 377 Telèfon 128

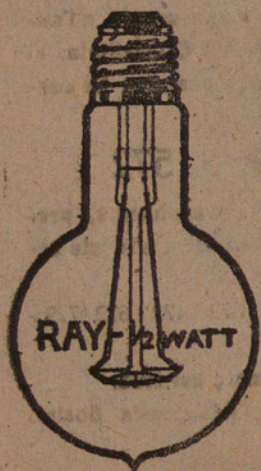
MOSAICS HIDRAULICS

Especialitat en mosaics
:: "TEIDE" ::

Salvador Solà

Fàbrica: F. Galan, 250

Mataró

MILESA

Manufactura Ibèrica de Lámparas Eléctricas S.A.

Bombetes de tots els tipus

Usuals: «Pera», «1/2 watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».

De fantasia: «Flames», «Esfèriques», «Perfums», «Cilíndriques», «Xinxetes», etc.

Fàbrica a Mataró:

FRANCESC LAYRET (Diada 3)
Telèf. 109

Per braguers, faixes,
mitges, aparells orto-
pèdics i demés

Preus reduïts

Casa Català

F. Galan, 322

Mataró

Biblioteques Públiques

De la Societat IRIS (Melior de Palau, 25): Oberta els dies feiners del dilluns al divendres, de 8 a 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 6 a 8 del vespre.

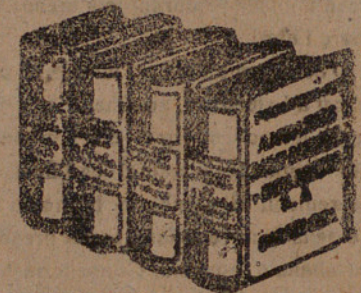
De la Societat ATENEU (Melior de Palau, 3): Horari: Dimarts i dijous, de dos quarts de 7 a 8 del vespre; dissabtes, de 4 a 7 tarda; diumenges, de 11 a 1 matí i de 4 a 7 tarda.

De la CAIXA D'ESTALVIS (Plaça de la Llibertat): Hores de lectura: Dies feiners, del dilluns al dissabte, de 11 a 1 del matí i de dos quarts de 6 a dos quarts de 9 del vespre. Resta tancada els diumenges i festius.

De la SOCIETAT MODERNA FRATERNITAT (Ciudadans, 22 i Cuba, 47): Oberta de dilluns a divendres, de 8 a 10 del vespre, i els dissabtes de 4 a 6 de la tarda.

NO OBLIDIN QUE SÓM

4
els volums de que es compon el conjunt

ENCICLOPÈDIC DE ESPAÑA
(1927-1930 - 12 vols)

Editor: D. Cossío, Indalecio, Ponzanov, etc.
d'Espanya i Ponzanov

More 2.600 pàgines
Més de 2.600.000 de dades
Mapes Geogràfics - Índex
Seció Estrangera
i codi d'Índex Universal

Preu d'un exemplar complet:
500 PESSETES
Més de port a tota Espanya

El vol anunciar eficaçment
aquest en aquest Anuari

Agència Gallo-Belga y Lina Borrás, S.A.
Estrada Granada, 21 y 23 - BARCELONA

LLIBERTAT

Es troba de venda en els llocs següents:

LLIBRERIA MINERVA
Carrer de Barcelona, 13

LLIBRERIA TRIA
Rambla de Castelar, 28

LLIBRERIA H. ABADAL
Rambla Mendizábal, 49

LLIBRERIA ILURO
Rambla Mendizábal, 49

COOPERATIVA DE
VENEDORS DE PERIODICS
F. Layret (St. Josep), 77

Tires paper gomat

per a protegir els vidres,
Impremta Minerva,
Barcelona, 13.

IMPREMTA MINERVA. — MATARÓ